

Πρεβεζάνικα Χρονικά

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 59-60 (2023)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ 2020
Περίοδος Β', Έτος 40^ο, Τεύχος 59-60

Αφιερωμένο στον Γιώργο Ι. Μουστάκη



Πρέβεζα 2023

Ο Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Πρεβέζης

Νεκτάριος Θάνος

doi: [10.12681/prch.41324](https://doi.org/10.12681/prch.41324)

Copyright © 2025, Νεκτάριος Θάνος



Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Θάνος Ν. (2025). Ο Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Πρεβέζης. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, 145–158.
<https://doi.org/10.12681/prch.41324>

Ο Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Πρεβέζης

Στο πλαίσιο της έρευνας των πρεβεζάνικων ψαλτικών πραγμάτων εντοπίσαμε έγγραφο¹ του Συνδέσμου Ιεροσαλτών Πρεβέζης «Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός», με ημερομηνία 4 Απριλίου 1931 και αριθμό πρωτοκόλλου 12, γραμμένο σε γραφομηχανή, το οποίο απευθύνεται στους επιτρόπους του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Πρεβέζης, που τότε λειτουργούσε ως ενοριακός ναός, και υπενθυμίζει την περιφορά δίσκου υπέρ των ψαλτών τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδος και του Πάσχα, κατά το έθος. Από τον τρόπο που είναι γραμμένο, φαίνεται ότι προοριζόταν προς όλους τους ενοριακούς ναούς της πόλης –κάτι σαν εγκύκλιο γράμμα. Το υπογράφει ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Σπυρίδων Παπαστεφάνου,² και ο γραμματέας, Φώτιος Δράκος.³ Δίπλα από την υπογραφή του Προέδρου διακρίνεται η σφραγίδα του Συνδέσμου, με τον Άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό στο κέντρο, η μορφή του οποίου όμως μάλλον θυμίζει τον ιεράρχη Άγιο Σπυρίδωνα και όχι τον μοναχό, όπως ήταν ο εξάκουστος άγιος υμνογράφος της Ορθοδοξίας, Ιωάννη τον Δαμασκηνό. Περιμετρικά αναγράφεται: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΗΣ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ 1929.

Το εξαιρετικά ενδιαφέρον άρθρο του Δ. Κολιού για τα επαγγελματικά σωματεία της Πρέβεζας,⁴ παρότι δεν συμπεριλαμβάνει αυτόν τον Σύνδεσμο, μας έδωσε

¹ Αρχείο Αγίας Παρασκευής Πρεβέζης.

² Ο Ευστράτιος Σταμουλάκης αναφέρει ότι ο Σπυρίδων Παπαστεφάνου ήταν δάσκαλος του στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Πρεβέζης –τόρα Θεοφάνειος Αίθουσα Τέχνης. Ήταν αυστηρός, πλην καλός δάσκαλος. Υπήρξε ψάλτης, χωρίς όμως δικό του αναλόγιο –τον θυμάται βοηθό στην Παναγία των Ξένων. Τα παιδιά του διακρίθηκαν ως μουσικοί. Πιθανότατα ο Παπαστεφάνου ήταν συγγενής του γνωστού μουσικού και δημοσιογράφου Γιώργου Παπαστεφάνου. Επίσης, ο Μουστάκης, αναφερόμενος κατά πάσα πιθανότητα στο ίδιο πρόσωπο, γράφει σχετικά: «Εδὼ ἐγνώρισα κάποιον Σπυρ. Παπαστεφάνου διδάσκαλον Συρρακιώτην. [...] Εἰς τὰς 30 ἔχει ὄστρια φοβερή, σήμερον ὁ λόχος ἔφαγε ἔν ἀγριογούρουνο τὸ ὅποιον ἐσκότωσε ὁ Βασ. Νίκας μὲ κάτι ἄλλους Εὐζώνους, διασκεδάσαμε ὠραῖα εἰς ἔν ἐστιατόριον ὅπου εἴχαμε καὶ τὸν Σπυρ. Παπαστεφάνου ὅστις κτυποῦσε τὸ βιολί τὸ ὅποιον παίζει ἐκτακτα», ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ 2022, 162. Ακόμη, ο ίδιος αναφέρει: «Ἐγραφαν μουσική και μελοποιοῦσαν τραγούδια ο Τάκης Ζαλακώστας, ο πιο παλιός, ο Σπύρος Χρόνης, ο Κίμων Μαρκής, ο Σπύρος Παπαστεφάνου και ο νεώτερος Σπύρος Δήμας. Από αυτούς ο πρώτος, ο τελευταίος και ο δάσκαλος Σπύρος Παπαστεφάνου ήταν συρρακιώτικης καταγωγής», ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ 2002, 364.

³ Περί Δράκου βλ. ΘΑΝΟΣ 2015.

⁴ ΚΟΛΙΟΣ 2015.

το έναυσμα για περαιτέρω έρευνα, οπότε στο Βιβλίο Σωματείων του Πρωτοδικείου Πρεβέζης⁵ ανακαλύψαμε τις σχετικές πληροφορίες. Ο Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Πρεβέζης Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, με αριθμό σωματείου 54, υπέβαλε το Καταστατικό του στις 26 Φεβρουαρίου 1929 και αναγνωρίστηκε με την υπ' αριθμ. 27/7-3-1929 απόφαση του Πρωτοδικείου.⁶ Έδρα του Συνδέσμου ήταν η Πρέβεζα και σκοπός του «ή ἀλληλοβοήθεια, ἐπικοινωνία καὶ περίθαλψις τῶν μελῶν αὐτοῦ διὰ τῆς παροχῆς εἰς ἀσθενοῦντα αὐτοῦ μέλη ιατρικῆς περιθάλψεως, φαρμάκων καὶ ἀναλόγου χρηματικῆς ἀρωγῆς κατὰ τὴν διάρκειαν ἀσθενείας».⁷

Η τάση και η ανάγκη της εποχής για ίδρυση σωματείων δεν αφήνει ανεπηρέαστη την Πρέβεζα ούτε τους ιεροψάλτες της. Πιθανολογούμε ότι καταλυτικό ρόλο στην ίδρυση του Συνδέσμου διαδραμάτισαν οι πρόσφυγες⁸ ιεροψάλτες της Πρέβεζας,⁹ οι οποίοι τόνωσαν γενικότερα με τη δράση και την παρουσία τους την αναμικτή σε πολλούς τομείς μητροπολιτική Ελλάδα.

Δεύτερη μνεία του Συνδέσμου γίνεται σε έγγραφο της 12^{ης} Απριλίου 1945,¹⁰ όπου μεταξύ δώδεκα ονομαστικών καταστάσεων διαφόρων σωματείων, που αποστέλλει το Εργατικό Κέντρο Πρεβέζης προς τη Νομαρχία Πρεβέζης, συμπεριλαμβάνεται και ο Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Πρεβέζης «Ιωάννης ο Δαμασκηνός», ο οποίος την εποχή εκείνη συγκροτούνταν από δέκα μέλη, τους Ευάγγελο Χήτα του Μάρκου, εκ Θεσπρωτικού, πρωτοψάλτη (;) Αγίου Νικολάου Πρεβέζης, Φίλιππο Σοφό του Χριστόδουλου, εκ Παξών, λαμπαδάριο (;) Αγίου Νικολάου Πρεβέζης, Φώτιο Δράκο του Ιωάννου, εκ Πρεβέζης, πρωτοψάλτη Αγίου Κωνσταντίνου Πρεβέζης, Ελευθέριο Ρέντζο του Μιχαήλ, εκ Πρεβέζης, λαμπαδάριο Αγίου Κωνσταντίνου Πρεβέζης, Νικόλαο Παπαδημητρίου του Δημητρίου, εκ Συράκου, πρωτοψάλτη Αγίου Αθανασίου Πρεβέζης, Δημήτριο Κύργιο του Σπυρίδωνος, εκ Καναλλακίου Πρεβέζης, πρωτοψάλτη Αγίου Χαραλάμπους Πρεβέζης, Ανδρέα Μαλτζέο του Αναστασίου,¹¹ εκ Πρεβέζης, λαμπαδάριο Αγίου Χαραλάμπους Πρεβέζης, Χρυσόστομο Κύργιο του Σπυρίδωνος, αδελφό του Δημητρίου, πρωτοψάλτη Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πρεβέζης, Βασίλειο Ασπρογέρακα, εκ Λευκάδος, λαμπαδάριο (;) Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πρεβέζης, και Ευστράτιο-Κωνσταντίνο Ρέντζο του Σωτηρίου, εκ Πρεβέζης, βοηθό (;) ψάλτη Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πρεβέζης. Ως πρόεδρος του Συνδέσμου υπογράφει ο Φώτιος Δράκος και ως γραμματέας ο Χρυσόστομος Κύργιος.

Μια δεκαετία αργότερα, το 1955 ή το 1956, ιδρύεται η πολυφωνική εκκλησια-

⁵ Βλ. σχετικά ΚΟΛΙΟΣ 2015, 332-333.

⁶ Δεν κατέστη ακόμη δυνατόν να εντοπίσουμε το Καταστατικό του.

⁷ Πρωτοδικείο Πρέβεζας, Βιβλίων Σωματείων, σ. 26.

⁸ Πρβλ. ΚΟΛΙΟΣ 2015, 337: «Ένα δεύτερο μεγάλης σημασίας σημείο για την ιστορία της ανάπτυξης των σωματείων στην Πρέβεζα πρέπει να θεωρείται η εισροή προσφύγων στην Ελλάδα μετά το 1922 [...]».

⁹ ΘΑΝΟΣ 2015.

¹⁰ ΓΑΚ, Κεντρική Υπηρεσία, Αρχείο Νομαρχίας Πρέβεζας, φάκ. 227.

¹¹ Θεός, αδελφός της μητέρας του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου Γιαννουλάτου.

στική χορωδία της Παναγίας των Ξένων, από τον εφημέριο της ενορίας, αρχιμανδρίτη Γρηγόριο Μαΐστρο (μετέπειτα Μητροπολίτη Καστορίας).¹² Η ίδρυση αυτού του πολυφωνικού σχήματος συνοδεύτηκε από έντονες αντιδράσεις. Η πρώτη αντίδραση εκφράστηκε από τον Σύλλογο¹³ Ιεροψαλτών Πρεβέζης «Ιωάννης ο Δαμασκηνός»¹⁴ αλλά και από τον Φώτη Κόντογλου.¹⁵ Στις θέσεις του συλλόγου απάντησε η χορωδία με άρθρο της στην εφημερίδα *Αγών*, στις 25 Ιουνίου 1956,¹⁶ όπου μεμφόταν το επικερδές των ψαλτών, αλλά και το γεγονός ότι δεν υπάρχει παραγωγή μαθητών, άρα και ψαλτών, που θα καλύψουν τις λατρευτικές ανάγκες των ναών της πόλης, κενό που προσπάθησε η ενορία να το καλύψει με την πολυφωνική χορωδία. Ακόμη, μια ανακοίνωση της Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης σχετικά με τον πανηγυρικό εσπερινό του Αποστόλου Παύλου στην αρχαία Νικόπολη αναφέρει σχετικά: «[...] Τὰ τροπάρια ἐψάλησαν εἰς καθαρῶς βυζαντινὴν μουσικὴν παρὰ μελῶν τοῦ Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν “Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός” [...]».¹⁷ Πέρα από τη διαφωνία συνδέσμου και χορωδίας, και την αντίστοιχη διά του Τύπου διαμάχη τους, αυτό που παρατηρούμε, τη συγκεκριμένη περίοδο, είναι η χρήση της λέξης Σύλλογος αντί Σύνδεσμος (Ιεροψαλτών). Δεν γνωρίζουμε αν πρόκειται για μετονομασία του ιεροψαλτικού συλλογικού οργάνου ή απλώς για χρήση μιας διαφορετικής λέξης. Το βέβαιο είναι πως ο Σύνδεσμος συνέχιζε τη δραστηριότητα και την παρουσία του στην Πρέβεζα.

Είκοσι χρόνια αργότερα, το 1976 (επαν)ιδρύεται ο Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Πρεβέζης, ή μάλλον τροποποιείται το καταστατικό του, κατά την τότε πρακτική.¹⁸ Ο μακαριστός, πλέον, Τάκης Παπαδημητρίου, μέλος του Συνδέσμου, μας πληροφόρησε σχετικά:¹⁹ «Ο Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Πρεβέζης δημιουργήθηκε κατόπιν προτροπής μελών του Πανελληνίου Συλλόγου Ιεροψαλτών, συγκεκριμένα των Ευαγγέλου Τζελά, λαμπαδαρίου του Μητροπολιτικού Ναού Αθηνών, Γεωργίου Αναγνωστοπούλου, δικηγόρου, Γεωργίου Σύρκα, (τότε) Προέδρου του Πανελληνίου Συλλόγου, και του πρωτοψάλτου Αθηνών Χρήστου Χατζηνικολάου. Ήταν η εποχή που φημολογούνταν η μονιμοποίηση των ψαλτών ως δημοσίων υπαλλήλων, στην οποία θα συνεργούσαν με τη δυναμική τους τα κατά τόπους ψαλτικά σωματεία.

¹² Βλ. σχετικά ΘΑΝΟΣ 2019.

¹³ Στον Τύπο της εποχής αναφέρεται ως Σύλλογος και όχι ως Σύνδεσμος.

¹⁴ Δεν είναι σαφές αν η αντίδραση ήταν προφορική ή αν είχε δημοσιοποιηθεί στον Τύπο.

¹⁵ ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ 1990· ΘΑΝΟΣ 2019.

¹⁶ Έτος Β', αρ. φ. 71.

¹⁷ Έτος Β', αρ. φ. 74, 16.7.1956, σ. 4.

¹⁸ Βλ. σχετικά ΚΟΛΙΟΣ 2015, 339: «Όσον αφορά στην επανασύσταση πολλών σωματείων τις δεκαετίες 1950-2010 οι βασικότεροι λόγοι μπορούν να ανιχνευτούν σε διάφορους παράγοντες, όπως την ανάγκη διεύρυνσης και προσαρμογής των στόχων του σωματείου στις νέες οικονομικές συνθήκες της μεταπολεμικής Ελλάδας, τις διαφορές ανάμεσα στα μέλη του σωματείου σε θέματα πολιτικά ή κοινωνικά που οδηγούσαν σε αλλαγή καταστατικού ή στη διάλυση ή και την εκ νέου τροποποιημένη επανασύσταση του σωματείου.»

¹⁹ Συνέντευξη Παπαδημητρίου.

Ιδρύθηκε λοιπόν ιεροσαλτικός Σύλλογος με την επωνυμία “Ιωάννης ο Δαμασκηνός” πάλι κατ’ επιρροήν του ομωνύμου Συλλόγου της Αθήνας –δεν γνωρίζαμε ακόμη ότι προϋπήρχε στην Πρέβεζα Σύνδεσμος Ιεροσαλτών με το ίδιο όνομα. Καταθέτοντας όμως τα απαραίτητα για την αναγνώριση του Συλλόγου δικαιολογητικά, ήρθε στο φως έγγραφο που φανέρωνε την ύπαρξη του παλαιού σώματος, οπότε ο Σύλλογος μετονομάστηκε την τελευταία στιγμή σε Σύνδεσμος, προκειμένου να παραπέμπει στον παλιό και να θεωρείται συνέχειά του, κατά μια έννοια.»

Η αναγνώριση του Σωματείου από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Πρεβέζης έλαβε χώρα στις 14 Απριλίου 1976 με την υπ’ αριθμ. 8/1976 απόφασή του. Ακολούθησε η δημοσίευση της αναγνώρισης στην εφημερίδα *Πρεβεζάνικα Νέα*²⁰ και στο *Δελτίον Δικαστικών Δημοσιεύσεων*. Ωστόσο από την πρώτη κιόλας μέρα της ίδρυσής του, ο Σύνδεσμος αντιμετώπισε τη δυσαρέσκεια της Ιεράς Μητροπόλεως,²¹ άγνωστο για ποιους λόγους. Μάλιστα, ο τότε πρωτοσύγκελλος, αρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης, επηρέασε αρνητικά και τον διάδοχο του Στυλιανού, Μητροπολίτη Μελέτιο, απέναντι στον Σύνδεσμο και τα μέλη του.²²

Μια από τις πρώτες ενέργειες του Συνδέσμου ήταν να αιτηθεί διοριστήρια από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο, καθώς μέχρι τότε όλοι σχεδόν οι ψάλτες επισήμως ήταν αδιόριστοι. Το αίτημα αυτό σχετιζόταν άμεσα με τη φημολογούμενη μονιμοποίηση των ψαλτών, που αναφέρθηκε παραπάνω. Η Μητρόπολη όμως κώφευσε απέναντι σ’ αυτό το απλό και δίκαιο ψαλτικό αίτημα των διορισμών, παρότι η ικανοποίησή του ουδόλως θα την ζημίωνε. Ύστερα από την αδιάφορη αυτή στάση εκ μέρους της Μητροπόλεως, αποφασίστηκε ομόφωνα η αποχή των μελών του Συνδέσμου από τον Όρθρο και τη Θεία Λειτουργία της 25ης Μαρτίου 1976 (ή 1977) σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αγνόηση του αιτήματός τους. Κατόπιν τούτου, ασκήθηκαν πιέσεις ξεχωριστά σε κάθε ψάλτη-μέλος του Συνδέσμου, οπότε το αρχικά ενιαίο και αρραγές μέτωπο έσπασε. Τελικά σχεδόν όλοι προσήλθαν στους ναούς τους, εκτός τριών. Αυτός ήταν ο πρώτος κλονισμός της ενότητας του Συνδέσμου.

Η αντίθεση μεταξύ Συνδέσμου Ιεροσαλτών και Ιεράς Μητροπόλεως συνεχίστηκε και επί των ημερών του Μητροπολίτου Μελετίου Καλαμαρά. Το 1980, λίγο καιρό μετά την ενθρόνισή του, ο νέος Μητροπολίτης επισκέφθηκε τα Γραφεία του Συνδέσμου, επί της οδού Παρθεναγωγείου. Τα Γραφεία βρίσκονταν στο ισόγειο του κτηρίου της Εμπορικής Τραπέζης (κάτω από τη μετέπειτα αίθουσα της χορωδίας «Αρμονία»)²³. Εκεί ο Μητροπολίτης Μελέτιος συζήτησε με τα μέλη του Συν-

²⁰ Αρ. φ. 9, 25 Μαΐου 1976.

²¹ Συνέντευξη Παπαδημητρίου.

²² Η συνάντηση των δυο ανδρών, με σκοπό την ενημέρωση του νέου Μητροπολίτου από τον παραιτηθέντα και απερχόμενο πρωτοσύγκελλο, έγινε στην Αθήνα λίγο πριν την ενθρόνιση του πρώτου στην Πρέβεζα (Παρασκευή 28 Μαρτίου 1980).

²³ Ο χώρος παραχωρήθηκε στον Σύνδεσμο από την Εμπορική Τράπεζα άνευ τιμήματος, χάρη στη μεσολάβηση του υπαλλήλου της και μέλους του Συνδέσμου Στέλιου Μαφρέδα, ο οποίος και φρόντιζε

δέσμου διάφορα θέματα, μάλιστα συμφώνησαν από κοινού για την ίδρυση σχολής βυζαντινής μουσικής. Το Καταστατικό λειτουργίας της σχολής, που ανέλαβε να συντάξει ο Στέλιος Μαφρέδας, εγκρίθηκε από τον Σύνδεσμο και παραδόθηκε στον Μητροπολίτη, ο οποίος όμως δεν προέβη σε κάποια σχετική ενέργεια.²⁴ Μάλιστα, ο τελευταίος λίγα χρόνια αργότερα προχώρησε στην ίδρυση Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Μητροπόλεως, στην οποία δίδασκαν κληρικοί-γνώστες της Ψαλτικής, που τον είχαν ακολουθήσει στην Πρέβεζα.

Επιπλέον, πρόσωπα του περιβάλλοντος του Μητροπολίτου Μελετίου είχαν δημιουργήσει κλίμα αμφισβήτησης των ψαλτών ή διέδιδαν ότι κάποια μέλη του Συνδέσμου υποσκάπτουν το έργο του νέου Μητροπολίτου κ.τ.λ., πράγματα ανυπόστατα, βέβαια, τα οποία συν τω χρόνω αποδείχθηκαν ψευδή και οι σχέσεις με τον Μητροπολίτη εξομαλύνθηκαν.²⁵

Η τελευταία, ωστόσο, αντιπαράθεση του Συνδέσμου Ιεροψαλτών με τον Μητροπολίτη Μελέτιο έμελλε να είναι η αρχή τους τέλους του Συνδέσμου.²⁶ Το 1986, κατόπιν της αποπομπής του πρωτοψάλτου του Αγίου Νικολάου Πρεβέζης, λόγω απειθείας προς το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, ο Σύνδεσμος εξέφρασε την αυτονόητη και αυτοδίκαιη στήριξη στο αποπεμφθέν μέλος του. Πραγματοποιήθηκε άμεσα συνάντηση Συνδέσμου και Μητροπολίτου στον Άγιο Νικόλαο, όπου ο Μελέτιος επιτέθηκε αδιακρίτως στα μέλη του Συνδέσμου. Η αντίκρουση, όμως, των θέσεων του Μητροπολίτου από τον Παπαδημητρίου έφερε τον πρώτο σε δύσκολη θέση, μιας και οι κατηγορίες εναντίον των ψαλτών ήταν αίολες. Εν τέλει η συνάντηση δεν απέφερε τους επιθυμητούς καρπούς καταλλαγής Συνδέσμου και Μητροπόλεως. Το εκατέρωθεν κλίμα δυσπιστίας όχι μόνο δεν αναστράφηκε, αλλά ίσως και να ενισχύθηκε. Ο Σύνδεσμος άρχισε να φυλλοροεί και το επόμενο έτος, 1987, διαλύθηκε.

Πέρα πάντως από τις διάφορες αντιξοότητες, η παρουσία και η προσφορά του Συνδέσμου στα ψαλτικά δρώμενα της Πρέβεζας ήταν σπουδαία, δεδομένη και αδιάλειπτη όλα τα έτη λειτουργίας του: παραδίδονταν μαθήματα ψαλτικής, δημιουργήθηκε μικρή πλην αξιόλογη βιβλιοθήκη, όχι μόνο ψαλτικών αλλά και θεολογικών και φιλοσοφικών βιβλίων, διασώθηκε μουσικό αρχαιακό υλικό παλαιών ψαλτών²⁷ και καθιερώθηκαν – αφιλοκερδώς– οι χορωδιακοί πανηγυρικοί εσπερινοί των ναών της πόλεως,²⁸ πράγμα, βέβαια, που συνέχισε και η χορωδία της αρτισυστάτου Σχολής της Μητροπόλεως.

Επίσης, ο Σύνδεσμος οργάνωσε αρκετές ψαλτικές και λειτουργικές εκδηλώ-

για την εύρυθμη λειτουργία των Γραφείων, τα δε έξοδα λειτουργίας καλύπτονταν με έμμεσο τρόπο από την Τράπεζα, αλλά και με τις συμβολικές συνδρομές των μελών του Συνδέσμου.

²⁴ Συνέντευξη Μαφρέδα.

²⁵ Συνέντευξη Παπαδημητρίου.

²⁶ Συνέντευξη Παπαδημητρίου.

²⁷ Συνέντευξη Γεωργά.

²⁸ Συνέντευξη Παπαδημητρίου, Αδάμη.

σεις:²⁹ ενδεικτικά αναφέρουμε τη συναυλία στην Πρέβεζα της Βυζαντινής Χορωδίας Βόλου (1978), με χοράρχη τον ονομαστό πρωτοψάλτη Μανώλη Χατζημάρκο, συγκλονιστική και πρωτόγνωρη για τα τοπικά δεδομένα εμπειρία. Πραγματοποίησε κοινές εμφανίσεις με τον Σύνδεσμο Ιεροσαλτών Άρτης «Η Αγία Θεοδώρα», με χοράρχη τον πρωτοψάλτη Ευάγγελο Πλακιά, τόσο στην Πρέβεζα όσο και στην Άρτα, στους χώρους του Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «Σκουφάς». Προσκάλεσε, με έξοδα του Συνδέσμου και διαφόρων χορηγών, τον γνωστό Άρχοντα Πρωτοψάλτη και δάσκαλο της Ψαλτικής Αθανάσιο Καραμάνη να ψάλλει στην πανήγυρη του Αγίου Χαραλάμπους κ.α. Σε κάθε περίπτωση, τα έργα του Συνδέσμου είχαν μόνη αφετηρία και άξονα την ανιδιοτέλεια και το μεράκι των μελών του.

Ανακεφαλαιώνοντας, διαπιστώνουμε πως η συλλογικότητα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση των όποιων οραματισμών. Η Πρέβεζα πρωτοπορεί γι' ακόμη μια φορά με την ίδρυση του Συνδέσμου Ιεροσαλτών την περίοδο του Μεσοπολέμου, ενός σωματείου που κατά την πρώτη φάση ύπαρξής του απέβλεπε στη στήριξη των εμπερίστατων μελών του, ενώ στη δεύτερη φάση του μετεξελίχθηκε σε πυλώνα χριστιανικής λατρευτικής παιδείας και πολιτισμού. Αξίζει να υπογραμμίσουμε πως κάθε ανθρώπινη προσπάθεια στέφεται με επιτυχία στο μέτρο της αγνότητας των κινήτρων της και της φιλότιμης διαθέσεώς της. Ως τέτοια ο Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Πρεβέζης δικαιούται τον έπαινο της Ιστορίας.

²⁹ Συνέντευξη Μαφρέδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πρακτικόν Ἰδρύσεως Σωματείου³⁰

Ἐν Πρεβέζῃ σήμερον τὴν 14^{ην} Μαρτίου 1976 ἔτους οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Ἕλληνες πολῖται ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ ν. 281 τοῦ 1914 ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προσόντα διὰ τὴν ἴδρυσιν σωματείου

Ἀποφασίζομεν

1. Ἰδρύομεν σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἱεροσαλτῶν Πρεβέζης ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ» οὔτινος ὠρίσθησαν ἔδρα μὲν ἡ Πρέβεζα, σκοπὸς δὲ ὁ ἐν τῷ συνταχθέντι καταστατικῷ ἀναγραφόμενος.

2. Ψηφίζομεν καὶ ἐγκρίνομεν ὡς ἔχει τὸ συνταχθέν καταστατικόν, συγκείμενον ἐξ ἄρθρων εἴκοσι ἑπτὰ (27) ὅπερ ὑπεγράψαμεν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 79 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

3. Αναθέτομεν εἰς τὴν ἐκλεγείσαν προσωρινὴν διοικοῦσαν ἐπιτροπὴν, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν κατὰ νόμον ἀναγῶρισιν τοῦ σωματείου.³¹

Ἐγένετο τὸ παρόν εἰς διπλοῦν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

*Οἱ Ἰδρυταί**Ὄνοματεπώνυμον**Ὑπογραφή**Παναγιωτόπουλος Βασίλειος³²**(ὑπογραφή)**Σίτος Εὐάγγελος³³**(ὑπογραφή)**Γερογιάννης Πύρρος³⁴**(ὑπογραφή)**Σταύρακας Νικόλαος³⁵**(ὑπογραφή)**Παπαδήμας Σωτήριος³⁶**(ὑπογραφή)*

³⁰ Ἀρχεῖο Πρωτοδικείου Πρέβεζας. Ἡ πηγὴ ἐκδίδεται ὡς ἔχει στο πρωτότυπο, χωρὶς νὰ διορθῶνται τὰ ὅποια ὀρθογραφικὰ λάθη.

³¹ Μέλη τῆς προσωρινῆς πενταμελοῦς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ἐξελέγησαν οἱ: Βασίλειος Παναγιωτόπουλος, Σωτήριος Παπαδήμας, Στυλιανὸς Μαφρέδας, Θεοφάνης Βασιλάκης καὶ Ζώης Σίσκας.

³² Πρωτοψάλτης Ἰ. Μ. Ν. Αγίου Χαραλάμπους Πρεβέζης.

³³ Υἱὸς τοῦ ιερέως Μιλτιάδου Σίτου ἐκ Ριζοβουνίου, λαμπαδάριος Ἰ. Ν. Αγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Πρεβέζης.

³⁴ Ἐκ Πρεβέζης, τ. πρωτοψάλτης Ἰ. Ν. Αγίου Νικολάου Πρεβέζης.

³⁵ Ἐκ Νικοπόλεως (Σμυρτούλας), λαμπαδάριος Ἰ. Ν. Αγίου Ἀθανασίου Πρεβέζης.

³⁶ Ἐκ Θεσπρωτικῆς, πρωτοψάλτης Ἰ. Ν. Αγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Πρεβέζης.

<i>Φουντούκογλου Θεόδωρος</i> ³⁷	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Σίσκας Σπυρίδων</i> ³⁸	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Σίσκας Ζώης</i> ³⁹	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Οίκονόμου Αναστάσιος</i> ⁴⁰	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Χατζιωαννίδης Έμμανουήλ</i> ⁴¹	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Παπαδημητρίου Δημήτριος</i> ⁴²	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Καλδάνης Γεωρ. Κωνσταντίνος</i> ⁴³	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Γιάννος Γεώργιος</i> ⁴⁴	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Λιάσκος Ξενοφών</i> ⁴⁵	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Δημολίτσας Αναστάσιος</i> ⁴⁶	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Σιδῶρος Θεμιστοκλῆς</i> ⁴⁷	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Παπαγιάννης Ιωάννης</i> ⁴⁸	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Δασκάλου Γρηγ. Νικόλαος</i> ⁴⁹	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Οίκονόμου Ν. Περικλῆς</i> ⁵⁰	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Άποστόλου Σπυρίδων</i> ⁵¹	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Ντούσκας Παναγιώτης</i> ⁵²	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Άρβανίτης Αναστάσιος</i> ⁵³	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Μαφρέδας Στυλιανός</i> ⁵⁴	(<i>ύπογραφή</i>)
<i>Λογοθέτης Σπυρίδων</i> ⁵⁵	(<i>ύπογραφή</i>)

³⁷ Εκ Νέας Σαμψούντος, ιεροψάλτης.

³⁸ Υιός Ζώη Σίσκα.

³⁹ Εκ Λούρου, πρωτοψάλτης Ι. Μ. Ν. Αγίου Χαράλαμπος Πρεβέζης.

⁴⁰ Εξ Ωρωπού, ιεροψάλτης, μετέπειτα εφημέριος Ι. Ν. Αγίου Κοσμά Ωρωπού.

⁴¹ Εκ Μυλάσων Μικράς Ασίας, λαμπαδάριος Ι. Μ. Ν. Αγίου Χαράλαμπος Πρεβέζης.

⁴² Εκ Θεσπρωτικού, πρωτοψάλτης Ι. Ν. Αγίου Βασιλείου και Αγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου Πρεβέζης και Γενεσίου Θεοτόκου Θεσπρωτικού.

⁴³ Εκ Θεσπρωτικού, πρωτοψάλτης Ι. Ν. Γενεσίου Θεσπρωτικού.

⁴⁴ Εκ Θεσπρωτικού, λαμπαδάριος Ι. Ν. Γενεσίου Θεσπρωτικού.

⁴⁵ Εκ Κρανιάς, ιεροψάλτης.

⁴⁶ Εκ Θεσπρωτικού, ιεροψάλτης.

⁴⁷ Εκ Θεσπρωτικού, πρωτοψάλτης Ι. Ν. Γενεσίου Θεσπρωτικού.

⁴⁸ Εκ Ριζοβουνίου, λαμπαδάριος Ι. Ν. Γενεσίου Θεσπρωτικού.

⁴⁹ Εκ Γαλατά, ιεροψάλτης.

⁵⁰ Εξ Ωρωπού (;), ιεροψάλτης.

⁵¹ Άγνωστος.

⁵² Εκ Βαλανιδούσας, ιεροψάλτης.

⁵³ Εκ Πρεβέζης, νεωκόρος και ιεροψάλτης Ι. Ν. Αγίων Βασιλείου και Αγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου Πρεβέζης.

⁵⁴ Εκ Πρεβέζης, ιεροψάλτης.

⁵⁵ Εκ Θεσπρωτικού, ιεροψάλτης.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

Τοῦ Σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἱεροψαλτῶν Πρεβέζης Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός», ἐδρεῦον ἐν Πρεβέζῃ.

Ἄρθρον 1^{ον}. – Συνιστάται ὑπό τήν ἐπίτιμον προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Σωματεῖον ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἱεροψαλτῶν Πρεβέζης Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός», ἐδρεῦον ἐν Πρεβέζῃ.

Ἄρθρον 2^{ον}. – Σκοποί τοῦ Συνδέσμου εἶναι α) Ἡ ἠθική, πνευματική καί μουσική καλλιέργεια τῶν μελῶν καί ἡ ἀναμεταξύ των ἀλληλοβοήθεια. β) Ἡ μελέτη καί ἡ καλλιέργεια τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καί γ) Ἡ νομική κατοχύρωσις τοῦ ἱεροψαλτικοῦ λειτουργήματος. Οἱ σκοποί τοῦτοι ἐπιδιώκονται διά παντός προσφόρου καί νομίμου μέσου.

Ἄρθρον 3^{ον}. – Μέλος τοῦ Συνδέσμου δύναται νά γίνῃ κατόπιν αἰτήσεώς του πρὸς τό Διοικητικόν Συμβούλιον αὐτοῦ: α) Πᾶς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν συμπληρωμένων Ἱεροψάλτης, ὅστις εἶτε ὑπηρετεῖ ὡς ἔμμισθος Ἱεροψάλτης εἰς τινα Ἱερόν Ναόν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης εἶτε ὑπηρετήσεν εἰς τό παρελθόν ὡς ἔμμισθος Ἱεροψάλτης εἰς τινα Ἱερόν Ναόν. β) Πᾶς ὅστις θέλει βοηθήσει εἰς τήν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τοῦ Συνδέσμου. Τά μέλη τῆς περιπτώσεως α εἶναι τακτικά, τῆς δέ περιπτώσεως β εἶναι ἀρρωγὰ μέλη.

Ἄρθρον 4^{ον}. – Τά μέλη ὀφείλουν: Νά συμμορφώνονται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος. Νά πειθαρχοῦν εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τοῦ Συνδέσμου. Νά ἐργάζονται διά τήν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του Συνδέσμου. Νά διάγουν συμφώνως πρὸς τό ἱερόν λειτουργημά των καί ἐν ἀλληλεγγύῃ μεταξύ των.

Ἄρθρον 5^{ον}. – α) Τά τακτικά μέλη δικαιοῦνται: Νά μετέχουν τῶν συνελεύσεων. Νά ἐκλέγουν καί νά ἐκλέγονται ὑπό τοὺς εἰδικώτερος ὀρισμούς τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος καί ν' ἀπολαοῦν ὄλων τῶν κατὰ νόμον καί τό Καταστατικόν οἰκονομικῶν καί ἐπαγγελματικῶν ὠφελημάτων, ἅτινα ἀπορρέουν ἐκ τῆς ἰδιότητός των ὡς τακτικῶν μελῶν. β) Τά μέλη δικαιοῦνται τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Συνδέσμου καί ν' ἀπολαοῦν τῶν ἠθικῶν, πνευματικῶν καί καλλιτεχνικῶν ὠφελημάτων.

Ἄρθρον 6^{ον}. – Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων περί πειθαρχικοῦ συμβουλίου, μέλος παραβαῖνον τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τόν Σύνδεσμον διαγράφεται δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἢ ἂν πρόκειται περί μέλους αὐτοῦ ἢ τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δι' ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως. Τό διαγραφέν μέλος δύναται νά προσφύγῃ εἰς τό ἀρμόδιον δικαστήριον ἢ τήν Συνέλευσιν ἂν ἡ διαγραφή ἐγένετο δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἄρθρον 7^{ον}. – Ἐάν εἰς οἰονδήποτε μέλος τοῦ Συνδέσμου ἤθελεν προσγίνει ἀδίκημα ὑπό τρίτου, δύναται νά ζητήσῃ ἐγγράφως τήν συμβιβαστικὴν ἐπέμβασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ θεωροῦν ὅτι τό ἀδίκημα στρέφεται κατ' αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νά

ἐπέμβη πρὸς ἄρσιν τῆς ἀδικίας. Οὐδεὶς δύναται νά καταλάβῃ θέσιν ἱεροσάλτου ὀργανικήν ἐν τῇ πόλει τῆς Πρεβέζης, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Δ.Σ.

Ἄρθρον 8^{ov}. – Ὁ Σύνδεσμος τηρεῖ μητρῶον τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 9^{ov}. – Ὅργανα τοῦ Συνδέσμου εἶναι ἡ Συνέλευσις (Σ.), τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον (Δ.Σ.), τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον (Π.Σ.) καὶ ἡ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ (Ε.Ε.).

Ἄρθρον 10^{ov}. – Ἡ Συνέλευσις ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει τακτικῶν μελῶν καὶ εἶναι τὸ ἀνώτατον ὄργανον τοῦ Συνδέσμου, δυνάμενη νά ἀποφασίζῃ ἐπὶ παντός θέματος αὐτοῦ, νά παύῃ τὰ λοιπὰ ὄργανα τοῦ Συνδέσμου, ὡς καὶ νά ἐξαφανίζῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν.

Ἄρθρον 11^{ov}. – α) Ἡ Σ. συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. τακτικῶς μὲν καθ' ἕκαστον Φεβρουάριον καὶ ἀνά τριετίαν κατὰ Μάρτιον, ἐκτάκτως δέ ὡσάκις κρίνῃ τὸ Δ.Σ. ἢ ζητήσῃ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ συγκεκριμένου θέματος τὸ ἐν πέμπτον τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν, ὁπότε τὸ Δ.Σ. ὑποχρεοῦται νά συγκαλέσῃ ταύτην ἐντὸς διμήνου τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς αἰτήσεως. β) Ἡ Σ. καλεῖται πρὸ 20 τοῦλάχιστον ἡμερῶν, ἀλλ' εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὸ Δ.Σ. δύναται νά συντάμῃ τὴν προθεσίαν εἰς 5 ἡμέρας. Ἡ πρόσκλησις γίνεται εἴτε δι' ἀτομικῶν ἐπιστολῶν εἴτε διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου εἰς δύο δημοσιεύσεις ἀπεχούσας ἀλλήλων 7 ἡμέρας. Εἰς τὴν πρόσκλησιν ἀναγράφονται ὁ χρόνος, ὁ τόπος τῆς συνελεύσεως καὶ τὰ συζητητέα θέματα. Εἰς τὴν πρόσκλησιν δεόν νά γίνεται μνεῖα περὶ τῆς ἐν περιπτώσει μὴ ἀπαρτίας ἐπαναλήψεως τῆς Σ. κατὰ τὰ ἐν ε', δ', γ' τοῦ παρόντος εἰδικώτερον ὀρίζόμενα. γ) Ἡ Σ. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτία ἂν παρίσταται τὸ ἥμισυ πλέον ἑνός τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει τακτικῶν μελῶν καὶ ἀποφασίζει κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἀπαρτίας ἡ Σ. ἐπαναλαμβάνεται ἄνευ νέας προσκλήσεως εἰς τὸν αὐτὸν τόπον μὲ τὰ αὐτὰ θέματα καὶ μὲ ὡσαδήποτε παριστάμενα μέλη τὴν ἐπομένην Κυριακὴν, ἢ τὴν μεθεπομένην ἂν πρόκειται περὶ ἀρχαιρεσιακῆς Σ., κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος ὀρίζόμενα. δ) Τὸ μέλος παρίσταται αὐτοπροσώπως ἢ ἐν κωλύματι δι' ἐτέρου τακτικοῦ μέλους ἐγγράφως ἐξουσιοδοτούμενον. ε) Ἐκάστης, πλὴν τῆς περὶ ἀρχαιρεσιῶν Σ., προεδρεῖ ὁ κατ' αὐτὴν δι' ἀνατάσεως καὶ πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἐκλεγόμενος μεταξύ τῶν παρισταμένων. Μετὰ τοῦ προέδρου καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκλέγεται καὶ γραμματεὺς διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρακτικῶν. στ) Τὰ πρακτικά, ὑπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως παραδίδονται εἰς τὸ Δ.Σ. πρὸς καταχώρησιν των εἰς τὸ βιβλίον τῶν συνελεύσεων καὶ τήρησιν των μέχρι τῆς ἐπομένης ἐτησίας τακτικῆς Σ. Τὰ ἀντίγραφα ἢ ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως ἐπικυρώνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως τοῦ Δ.Σ.

Ἄρθρον 12^{ov}. – Κατὰ τὴν ἐτησίαν τακτικὴν συνέλευσιν λογοδοτεῖ τὸ Δ.Σ., ὑποβάλλεται ἢ ἔκθεσις τῆς Ε.Ε., ἐγκρίνονται ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ λήξαντος ἡμερολογιακοῦ ἔτους καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἀρξάμενου καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς τελευταίας πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν Σ. ἐκλέγεται δι' ἀνατάσεως ἐκ μη ὑποψηφίων διὰ τὸ ἀξίωμα τακτικῶν μελῶν πενταμελῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τριῶν ἀναπληρωματικῶν, πρὸς διεξαγωγὴν ἀρχαιρεσιῶν.

Άρθρον 13^{ον}. – α) Κατά τήν ἀνά τριετίαν κατά μῆνα Μάρτιον Σ. διενεργοῦνται ἀρχαιρεσίαι ὑπό Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλεγούσης μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Πρόεδρον καί Γραμματέα. Αἱ ἀρχαιρεσίαι διεξάγονται καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἀπό 11^{ης} πρωϊνῆς ὥρας μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου. β) Κατά τὰς ἀρχαιρεσίας ἐκλέγονται διά καθολικῆς διά ψηφοδελτίων μυστικῆς ψηφοφορίας Δ.Σ. καί Ε.Ε. γ) Ὑποψήφιοι διά τὰ ἐν λόγῳ ἀξιώματα δεόν νά εἶναι [μέλη] ταμειακῶς ἐν τάξει, συμπληρώσαντα τό 21^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας των καί μὴ στερούμενα τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων. Αἱ ὑποψηφιότητες ὑποβάλλονται ἐγγράφως 5 τοῦλάχιστον ἡμέρες πρό τῶν ἀρχαιρεσιῶν πρὸς τό Δ.Σ. δ) Οἱ ὑποψήφιοι διά τό Δ.Σ. ἀπαγορεύεται νά εἶναι ὑποψήφιοι διά τήν Ε.Ε. καί τάνάπαλιν. ε) Δικαίωμα ψήφου ἔχουν τὰ ταμειακῶς ἐν τάξει τακτικά μέλη. στ) Ἐκαστος ψηφίζει μέχρι ἐπτά τό πολύ ὑποψηφίους διά τό Δ.Σ. καί εἰς χωριστήν στήλην μέχρι τρεῖς τό πολύ διά τήν Ε.Ε. ζ) Μετά τό πέρας τῆς ψηφοφορίας γίνεται διαλογὴ τῶν ψήφων. Οἱ πλειοψηφίσαντες 7 τῶν ὑποψηφίων διά τό Δ.Σ. καί 3 διά τήν Ε.Ε. ἀνακηρύσσονται μέλη τῶν ἐν λόγῳ ὀργάνων ἀντιστοιχῶς, πάντες δέ οἱ λοιποὶ τῶν ὑποψηφίων ἀναπληρωματικοί. η) Περὶ τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν ὅπερ ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς παραδίδει μετὰ τοῦ ἐν γένει ὑλικοῦ ἐντός μηνός εἰς τό ἐκλεγθησόμενον Δ.Σ.

Άρθρον 14^{ον}. – α) Ὁ Σύνδεσμος διοικεῖται ὑπό ἑπταμελοῦς Δ.Σ. ἐκλεγομένου κατά τὰ ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ παρόντος. β) Τό Δ.Σ. συνέρχεται εἰς πρώτην συνεδρίασιν ἐντός 8 ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς του προσκλήσει τοῦ πλειοψηφίσαντος μέλους αὐτοῦ. Κατά τήν συνεδρίασιν ταύτην τό Δ.Σ. παραλαμβάνει ἀπό τό ἀπερχόμενον Δ.Σ. τήν σφραγίδα, τό γραφεῖον, τό ἀρχεῖον, καί τό ταμεῖον τοῦ Συνδέσμου συντασσομένου σχετικοῦ πρωτοκόλλου εἰς διπλοῦν, ἀκολούθως δε συγκροτεῖται εἰς σῶμα ἐκλεγομένων μεταξύ τῶν μελῶν αὐτοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου, Γραμματέως, Ταμίου τοῦ Συνδέσμου. γ) Τό Δ.Σ. συνεδριάζει κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἅπαξ τοῦ μηνός, ἢ ὡσάκις κατά τήν κρίσιν τοῦ Προέδρου ἤθελεν παραστῆ ἀνάγκη ἢ καί κατόπιν ἐγγράφου αἰτήσεως δύο συμβούλων τοῦλάχιστον ἀπευθυνόμενης εἰς τόν Προέδρον ὑποχρεούμενον ὅπως συγκαλέσῃ τό Δ.Σ. εἰς συνεδρίασιν ἐντός 8 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συζήτησιν καί ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ θεμάτων. δ) Το Δ.Σ. εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτία παρόντων 4 τοῦλάχιστον μελῶν, ἀποφασίζει κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ δέ νικᾷ ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου. Μέλος τοῦ Δ.Σ. ἀπουσιάζον ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς ἐν συνεχείᾳ συνεδρίας, ἀντικαθίσταται διά τοῦ πρώτου ἀναπληρωματικοῦ.

Άρθρον 15^{ον}. – α) Τό Δ.Σ. διοικεῖ τόν Σύνδεσμον, ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ, διαχειρίζεται τήν περιουσίαν του καί ἐν γένει ἐνεργεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του. β) Ἡ ἐξ ἐπαχθοῦς αἰτίας κτήσις ἀκινήτων ἀξίας ἄνω τῶν 30.000 δραχμῶν, γίνεται μετ' ἔγκρισιν τῆς Γ.Σ.

Άρθρον 16^{ον}. – Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τόν Σύνδεσμον ἐνώπιον παντός τρίτου καί ἀρχῆς. Διά τήν ἀνάληψιν ὑποχρεώσεων ἀπαιτεῖται ἐγγραφὸς εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις τοῦ Δ.Σ. Ἀναπληροῦται ἐν κωλύματί του ὑπό τοῦ Ἀντιπροέδρου καί τούτου κωλυόμενον ὑπό τοῦ πρεσβύτερου τῶν συμβούλων.

Άρθρον 17^{ov}. – Ο Γραμματεὺς ἔχει τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Γραμματείας, τηρεῖ τὰ πρακτικά, διεξάγει τὴν ἀλληλογραφίαν, τηρεῖ μητρῶον τῶν μελῶν, φυλάσσει τὸ Ἀρχεῖον. Ἐν κωλύματί του ἀναπληροῦται ὑπὸ τινος συμβούλου.

Άρθρον 18^{ov}. – Ὁ Ταμίας ἐνεργεῖ τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς βάσει σχετικῶν ἐνταλμάτων ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ Γραμματέως πληρωμάς, χορηγῶν καὶ λαμβάνων τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις. Τηρεῖ βιβλίον ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Ὑποβάλλει εἰς τὸ Δ.Σ. ἀνά ἐξάμηνον λεπτομερῆ ταμειακὴν ἔκθεσιν. Καταθέτει ὑποχρεωτικῶς εἰς τινὰ τράπεζαν πᾶν πλεόν τῶν 10.000 δραχμῶν ποσόν, ἀναλαμβάνει δὲ τὰ κατατεθειμένα κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. Ἀναπληροῦται ὑπὸ μέλους τοῦ Δ.Σ.

Άρθρον 19^{ov}. – Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναπληροῖ τὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον Πρόεδρον εἰς πάντα ἐν γένει τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτοῦ.

Άρθρον 20^{ov}. – Ἡ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι τριμελὴς ἐκλεγομένη κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 13 ὀριζόμενα καὶ συγκροτούμενη εἰς σῶμα μετὰ 8 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς προσκλήσει τοῦ πλειοψηφίσαντος μέλους αὐτῆς. Ἐκλέγει μετὰ τῶν μελῶν τῆς προϋστάμενον καὶ γραμματέα. Συνέρχεται προσκλήσει τοῦ προϋσταμένου καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο μελῶν αὐτῆς. Ἐλέγχει τὴν διαχείρισιν τοῦ Δ.Σ. καὶ συντάσσει ἔκθεσιν ἀναγινωσκομένην εἰς τὴν ἐτήσιαν Σ. Δικαιούται νὰ ἐξετάζει τὰ ἔγγραφα καὶ βιβλία τοῦ Συνδέσμου καὶ τὴν ἐπίδειξιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ταμείου.

Άρθρον 21^{ov}. – α) Τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον εἶναι πενταμελὲς ἀποτελούμενον ἐκ μελῶν τοῦ Δ.Σ. ἐκλεγομένων διὰ μυστικῆς μεταξὺ των ψηφοφορίας μετὰ 8 ἡμέρας ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δ.Σ. Ἐκλέγει μετὰ τῶν μελῶν τοῦ τόν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα, εἶναι δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 3 τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, νικώσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ τῆς ψήφου. Κρίνει καὶ ἐλέγχει τὴν συμπεριφορὰν τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου καὶ ἐπιβάλλει τὰς κάτωθι ποινάς: Σύστασιν, ἐπίπληξιν, πρόσκαιρον ἀπόλυσιν καὶ ὀριστικὴν διαγραφὴν. β) Τὸ τιμωρηθὲν μέλος δύναται νὰ προσφύγει εἰς τὴν Σ. καὶ τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ νόμου.

Άρθρον 22^{ov}. – Πόροι τοῦ Συνδέσμου εἶναι: α) Τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς ἐκ δραχμῶν 50. β) Ἡ συνδρομὴ τοῦ μέλους ἐκ δραχμῶν 10 μηνιαίως, τῶν ποσῶν τούτων δυνάμενων νὰ αὐξομειῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. γ) Αἱ προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ τῶν μελῶν. δ) Αἱ δωρεαί, κληροδοσίαι καὶ κληρονομίαι πρὸς τὸν Σύνδεσμον καὶ ε) Πᾶν ἄλλον νόμιμον ἔσοδον.

Άρθρον 23^{ov}. – Ὁ Σύνδεσμος ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν κύκλῳ τὴν ἐπωνυμίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Άρθρον 24^{ov}. – Τὸ παρὸν Καταστατικὸν δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς Σ. ἀπαρτιζομένης ἐκ τοῦ ἡμίσεος πλεόν ἑνός τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ταμειακῶς ἐν τάξει μελῶν καὶ ἀποφαινομένης κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν 3/4 τῶν παρόντων μελῶν.

Άρθρον 25^{ov}. – α) Ὁ Σύνδεσμος διαλύεται πλὴν τῶν ἐν τῷ νόμῳ περιπτώσεων καὶ δι' ἀποφάσεως τῆς Σ. συγκαλουμένης εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπαρτιζομένης ἐκ τῶν 2/3 τῶν ἐγγεγραμμένων ἀπὸ ἔτους τοῦλάχιστον μελῶν, τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει καὶ ἀποφαινομένης κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων ἀποτελουμένων ἐκ τῶν 3/4.

Άρθρον 26^{ον}. – Πᾶν ὄ,τι δέν προβλέπεται ὑπό τοῦ παρόντος καταστατικοῦ ρυθμίζεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου. Τό Δ.Σ. δύναται νά συντάξῃ ἐσωτερικόν κανονισμόν τοῦ Συνδέσμου πρὸς ρύθμισιν διαφορῶν ἐσωτερικῶν θεμάτων, ὅσους θά ἰσχύσῃ ἀπό τῆς ἐγκρίσεώς του ὑπό τῆς Σ.

Άρθρον 27^{ον}. – Τό παρόν καταστατικόν συγκείμενον ἐξ ἄρθρων εἴκοσι ἐπτὰ ἐνεκρίθη σήμερον ὑπό τῶν ἰδρυτῶν καί ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 14ῃ Μαρτίου 1976

Οἱ Ἰδρυταί

(ὀνόματα καί ὑπογραφές ὡς ἀνωτέρω)



ΕΙΚΟΝΑ 1: Αναμνηστική φωτογραφία ἀπό τὴν ἐπίσκεψη τοῦ νέου Μητροπολίτου Μελετίου στα Γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου (χειμῶνας 1980-1981). Εικονίζονται ἀπὸ ἀριστερά πρὸς δεξιά: Λάμπρος Ζιανίκας, Νικόλαος Λιάσκος, ἀρχιμ. Σάββας Δημητρεάς, Χρυσόστομος Παππάς, Δημήτριος (Τάκης) Παπαδημητρίου, Παναγιώτης Γεωργιάς, Στυλιανὸς Μαφρέδας (γονατιστός), Μητροπολίτης Μελέτιος Καλαμαράς, Ἰωάννης Χατζοῦδης (γονατιστός), Πύρρος Γερογιάννης, Ἰωάννης Τσιτσές, Κωνσταντῖνος Αδάμης, Βασίλειος Πολίτης, Νικόλαος Σταύρακας



ΕΙΚΟΝΑ 2: Η σφραγίδα του (παλαιού)
Συνδέσμου (1929)



ΕΙΚΟΝΑ 3: Η σφραγίδα του (νέου)
Συνδέσμου (1976)

Συνεντεύξεις

Σταμουλάκης Ευστράτιος, συνταξιούχος υπάλληλος Υπουργείου Οικονομικών, γεν. 1920
Παπαδημητρίου Δημήτριος, δάσκαλος και λογοτέχνης (1940-†2022)

Μαφρέδας Στυλιανός, συνταξιούχος τραπεζικός, ποιητής και λογοτέχνης, γεν. 1949

Γεωργιάς Παναγιώτης, συνταξιούχος εφοριακός, γεν. 1946

Αδάμης Κωνσταντίνος, συνταξιούχος θεολόγος-φιλόλογος, γεν. 1937

Πηγές

Αρχείο Πρωτοδικείου Πρέβεζας, Βιβλίον Σωματείων
ΓΑΚ, Κεντρική Υπηρεσία, Αρχείο Νομαρχίας Πρέβεζας, φάκ. 227

Βιβλιογραφία

Θάνος Νεκτάριος Ν. (2015), Ψαλτικές μορφές της Πρέβεζας, *Πρεβεζάνικα Χρονικά* 51-52, 305-330

Θάνος Νεκτάριος Ν. (2017), Ψαλτολόγιο Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Χαράλαμ-
μπους Πρεβέζης, *Πρεβεζάνικα Χρονικά* 53-54, 221-229

Θάνος Νεκτάριος Ν. (2019), Εκκλησιαστική Πολυφωνία στην Πρέβεζα (20ός και 21ος αι.),
Πρεβεζάνικα Χρονικά 55-56, 235-248

Κολιός Δημήτριος (2015), Τα επαγγελματικά σωματεία της Πρέβεζας από την απελευθέρω-
ση μέχρι το 1950, *Πρεβεζάνικα Χρονικά* 51-52, 331-352

Μουστάκης Γεώργιος (1990), Ο Φώτης Κόντογλου και η Πρέβεζα, *Πρεβεζάνικα Χρονικά*
24, 25-30

Μουστάκης Γεώργιος (2002), *Τα Πρεβεζάνικα*, έκδοση Δήμου Πρέβεζας – Δημοτικής Βι-
βλιοθήκης Πρέβεζας, Πρέβεζα

Μουστάκης Γ. (2022), Πρεβεζάνοι εθελοντές στρατιώτες, *Πρεβεζάνικα Χρονικά* 34-35, 53-67
Εφημερίδα *Αγών* (Πρεβέζης)

Εφημερίδα *Πρεβεζάνικα Νέα*